

સચિવ

પ્રતિ,
પ્રાચાર્યશ્રી,
જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન,
તમામ

14538-14648

ક્રમાંક:જીસીઇઆરટી/તાલીમ/૨૦૨૪-૨૦૨૫/
ગુજરાત શેક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ,
"વિદ્યાભવન" સેક્ટર-૧૨, ગાંધીનગર

ઈમેલ: gcertraining@gmail.com

તારીખ: 15 JUL 2024

વિષય:- વર્ષ:2024-2025માં બાળમેળા અને લાઇફસ્કીલ મેળાના આયોજન બાબત

શ્રીમાન,

ઉપરોક્ત વિષય અન્વયે જણાવવાનું કે રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ ૨૦૨૦ માં ભલામણ કરી છે કે "કલા, ક્વીઝ, રમત ગમત અને વ્યાસાયિક હસ્તકલા સહિતની વિવિધ પ્રકારની સંવર્ધન પ્રવૃત્તિઓ માટે સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન બેગલેસ દિવસોને પ્રોત્સાહન આપવામાં આવશે "આ બેગલેસ દિવસના ભાગ સ્વરૂપે વિદ્યાર્થીઓમાં વિવિધ જીવન કૌશલ્યોની ખિલવણી થાય તે માટે દર વર્ષે બાળમેળાની પ્રવૃત્તિ બે વિભાગમાં આયોજિત કરવામાં આવે છે. જે પૈકી ધોરણ 1 થી 5 ના વિદ્યાર્થીઓ માટે બાળમેળા અને ધોરણ 6 થી 8 ના વિદ્યાર્થીઓ માટે જીવન કૌશલ્ય આધારિત બાળમેળાનું આયોજન કરવામાં આવે છે.

આ બાળમેળા અને લાઇફસ્કીલ (જીવન કૌશલ્ય) આધારિત બાળમેળા ની પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ બાળવાર્તા, માટીકામ, રંગપૂરણી, હસ્તકલાની કામગીરી, ચીટકકામ, કાગળકામ, ગળીકામ, બાળવાર્તા આધારિત નાટક, વિવિધ જીવન કૌશલ્યોની ખિલવણી જેવી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ અને રમતોના માધ્યમથી વિદ્યાર્થીઓમાં રહેલી શક્તિઓને ઉજાગર કરવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવે છે.

1. બાળમેળાના મુખ્ય હેતુઓ-

- વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ આનંદદાયી પ્રવૃત્તિઓ કરી મનોરંજન સાથે જ્ઞાન મેળવે.
- વિદ્યાર્થીઓમાં સહકાર, નેતૃત્વ, લોકશાહીની ભાવના, સાહસિકતા વગેરેની ખિલવણી થાય.
- વિદ્યાર્થીઓમાં સર્જનાત્મકતા અને મૌલિકતા વિકસે.
- વિદ્યાર્થીઓમાં જીવન વ્યવહારમાં ઉપયોગી વિવિધ કૌશલ્યો કેળવાય.
- વિદ્યાર્થીઓમાં રહેલ સુષુપ્ત શક્તિઓ બહાર આવે.
- વિદ્યાર્થીઓની મનોસામાજિક માવજત થાય.

2. લાઇફ સ્કીલમેળાના મુખ્ય હેતુઓ-

- વિધાર્થીઓ રોજિદા જીવનના પડકારોને હકારાત્મકથી ઝીલવા અને દૈનિક જીવનની જરૂરિયાતને કુશળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરવા વિવિધ કૌશલ્ય કે આવડત પ્રાપ્ત કરી શકે.
- જીવનકૌશલ્યો થકી વિધાર્થીઓની શારીરિક અને માનસિક ક્ષમતાઓને ખીલવી તેમના વ્યક્તિત્વની સર્વાંગી વિકાસ સાધી સ્વસ્થ, સફળ, સુખમય અને શાંતિમય જીવન જીવતાં શીખે.
- વિવિધ પ્રવૃત્તિઓથી વિધાર્થીઓનું વાસ્તવિક જીવન સાથે અનુબંધ જોડાશે તેમજ વધુ ઉન્નત અને બહેતર જીવન જીવવા તૈયાર થાય.
- પોતાના રોજિદા જીવનમાં નાના - મોટા પ્રશ્નો જાતે હલ કરવાથી સ્વાવલંબી બને.
- શાળા અને સમાજ વચ્ચેનો નાતો વધુ વિકસે.

નીચે મુજબની સૂચનાઓ ધ્યાને લઇ બાળમેળા અને લાઇફ સ્કીલ મેળાનું આયોજન કરવાનું રહેશે.

- તા.27-7-2024 શનિવારના દિવસે ધો. 1 થી 5 ના બાળકો માટે બાળમેળો અને તા.03-08-2024 શનિવારના દિવસે ધો. 6 થી 8 ના બાળકો માટે (બાળમેળો) લાઇફસ્કીલ મેળાનું આયોજન કરવાનું રહેશે.
- બાળમેળો અને લાઇફસ્કીલ મેળાની પ્રવૃત્તિ માટે ગુજરાત રાજ્યની સરકારી પ્રાથમિક શાળાઓ, નગર પ્રાથમિક શિક્ષણ સમિતિ સંચાલિત શાળાઓ, આશ્રમશાળા, કે.જી.બી.વી., મોડેલ સ્કૂલનો સમાવેશ કરવાનો રહેશે.
- શાળાના બાળકો વિવિધ પ્રવૃત્તિઓથી અવગત થાય તથા આનંદદાયી અને પ્રવૃત્તિલક્ષી શિક્ષણ મેળવે તે હેતુસર શાળામાં બાળમેળો અને લાઇફસ્કીલ મેળા યોજાય તેવું આયોજન કરવાનું રહેશે.
- બાળમેળા અને લાઇફસ્કીલ મેળાની પ્રવૃત્તિ પૂર્વે શિક્ષકે જે તે પ્રવૃત્તિનું નિદર્શન કરાવવાનું રહેશે. ત્યાર બાદ બાળમેળા અને લાઇફસ્કીલ મેળાની જુદી જુદી પ્રવૃત્તિમાં શાળાના દરેક બાળકો ભાગ લઇ શકે તે રીતે જુદા જુદા ગ્રુપમાં રોટેશન મુજબ આયોજન કરવું.
- બાળમેળા અને લાઇફસ્કીલ મેળાબંનેમાં "ટોક શો" ની પ્રવૃત્તિમાં નીચે સૂચિત વિષયો આપવામાં આવેલ છે. આ સિવાયના વિષયો આપના અનુભવના આધારે ઉમેરી શકાશે.
 - "ટોક શો"ના સૂચિત વિષયો:

(૧) મારા સપનાનું ભારત	(૨) મારી શાળા મારા વિચારો
(૩) પર્યાવરણ બચાવો દેશ બચાવો	(૪) મારી સામાજિક ફરજ
(૫) સ્વાસ્થ્ય અને સુખાકારી,	(૬) ટ્રાફીક અવેરનેશ,
(૭) પોક્ષણયુક્ત ખોરાકનો સ્વીકાર,	(૮) મારી સલામતી સૌની સલામતી,
(૯) આપણો સાંસ્કૃતિક વારસો,	(૧૦) આપણા ઉત્સવો
(૧૧) ઇન્ટરનેટ અને ટેકનોલોજી - આશીર્વાદ કે અભિશાપ,	
(૧૨) એક ભારત શ્રેષ્ઠ ભારત,	(૧૩) મારું કૌશલ્ય - મારું ભવિષ્ય,
- બાળમેળા અને લાઇફ સ્કીલ (જીવન કૌશલ્ય) બાળમેળા અન્વયે યોજી શકાય તેવી કેટલીક સૂચિત પ્રવૃત્તિઓ અહીં આપવામાં આવેલ છે. આ સિવાયની પ્રવૃત્તિઓ પણ ઉમેરી શકાશે.

(૧) બાળમેળા માટે સૂચિત પ્રવૃત્તિઓ:

કક્ષા	ધોરણ	બાળમેળા અન્વયે યોજી શકાય તેવી કેટલીક પ્રવૃત્તિઓ
પ્રાથમિક કક્ષા	1 થી 5	બાળવાર્તા, બાળવાર્તા આધારિત નાટક, માટીકામ, છાપકામ, કાતરકામ, ચીટકકામ, ચિત્રકામ, ગડીકામ, રંગપૂરણી, કાગળકામ, બાળ રમતો, એકમિનિટ, પઝલ્સ, હાસ્ય દરબાર, ગીત-સંગીત-અભિનય, પપેટ શો, ગણિત ગમ્મત, વેસ્ટમાંથી બેસ્ટ, વિજ્ઞાનના સાદા પ્રયોગો, વેશભૂષા વગેરે પ્રવૃત્તિઓ યોજી શકાશે.

(૨) (બાળમેળો) લાઇફ સ્કીલ (જીવનકૌશલ્ય) બાળમેળા માટે સૂચિત પ્રવૃત્તિઓ:-

કક્ષા	ધોરણ	લાઇફ સ્કીલમેળા અન્વયે યોજી શકાય તેવી કેટલીક પ્રવૃત્તિઓ
ઉચ્ચ પ્રાથમિક કક્ષા	6 થી 8	ફ્યુઝ બાંધવો, સ્કૂ લગાવવો, કુકર બંધ કરવું, ખિલ્લી લગાવવી, ટાયરનું પંચર રીપેર કરવું, શરીરની સ્વચ્છતા, વ્યસનથી થતું નુક્સાનની સમજ, હાથ ઉપર મહેંદી લગાવવી, વેસ્ટ માંથી બેસ્ટ બનાવવું, રંગોળી બનાવવી વગેરે જીવન વ્યવહારમાં ઉપયોગી વિવિધ કૌશલ્યોનો સમાવેશ કરી શકાય.
ઉચ્ચ પ્રાથમિક કક્ષા	6 થી 8	શાળા અને સમાજનું જોડાણ વધે તે હેતુસર ધ્વજ વંદન માટેની પ્રવિધિનો સ્ટોલ, મેટ્રિકમેલા અંતર્ગત આવતી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ જેવીકે આનંદમેળા, વસ્તુસામગ્રી વેચાણ સ્ટોલ, વ્યવહારમાં ગણિતનો ઉપયોગ વધે તે હેતુસર બાળકોના વજન/ઉંચાઇ માપવી, સર્વાંગી શિક્ષણ ના પાઠ્યપુસ્તકમાં શા.શિ. ના એકમોમાં આપેલા મેદાનના માપ મુજબ મેદાન દોરાવવાની પ્રવૃત્તિ જેવી પ્રવૃત્તિઓ યોજી શકાશે.

- આ સાથે મોનીટરીંગ માટેનું મૂલ્યાંકન-મોનીટરીંગ ફોર્મ સામેલ છે. બાળમેળા અને લાઇફ સ્કીલ (જીવન કૌશલ્ય) બાળમેળા યોજાય તે દરમિયાન ડાયટના લેકચરરશ્રી દ્વારા મોનીટરીંગ કરવું અને આ ફોર્મ અવશ્ય ભરવું અને તેનું વિશ્લેષણ કરી તારણો તારવવા.
- જિલ્લામાં બાળમેળા અને લાઇફ સ્કીલ (જીવનકૌશલ્ય) બાળમેળા યોજાય તે દરમિયાન ફોટોગ્રાફ તેમજ જુદી જુદી પ્રવૃત્તિઓની વીડીયો ક્લીપ બનાવવાની રહેશે.
- બાળમેળા અને લાઇફ સ્કીલ મેળા યોજવા માટેની ગ્રાન્ટ ફાળવણીનું પત્રક આ સાથે સામેલ છે.
- બાળમેળા અને લાઇફ સ્કીલ (જીવનકૌશલ્ય) મેળા માટે આપના દ્વારા વિદ્યાર્થીની સંખ્યા આધારિત મોકલવામાં આવેલ શાળાની સંખ્યા મુજબ જિલ્લાની સરકારી પ્રાથમિક શાળાઓ, નગર પ્રા.શિ.સ. સંચાલિત પ્રા. શાળા, મહાનગર પ્રા.શિ.સ. સંચાલિત પ્રા. શાળા, કે.જી.બી.વી., આશ્રમશાળા, મોડેલ સ્કૂલ પ્રત્યેક શાળાને નીચે મુજબ વિદ્યાર્થીની સંખ્યા આધારિત ગ્રાન્ટની ફાળવણી નીચે મુજબ શાળા કક્ષાએ **RTGS** થી કરવાની રહેશે.

પરિશિષ્ટ -1

બાળમેળાની ગ્રાન્ટ ફાળવણી પત્રક વર્ષ: 2024-2025

ક્રમ	ડાચરનું નામ	કુલ	ફાળવવાની થતી કુલ ગ્રાન્ટ
માંગણી નં. 9			
1	Amreli	806790	806790
2	Anand	1078390	1078390
3	Bharuch	903340	903340
4	Bhavnagr	1125730	1424110
	Botad	298380	
5	Dahod	1921360	1921360
6	Gandhinagar	659180	659180
7	Idar	1231880	2405370
	Arvalli	1173490	
8	Jamnagar	736790	1339180
	Dwarka	602390	
9	Junagadh	703620	1304260
	Gir Somnath	600640	
10	Kathlal	1414480	1414480
11	Mahesana	1069570	1069570
12	Palanpur	2550660	2550660
13	Patan	885500	885500
14	Rajkot	1018210	1633200
	Morbi	614990	
15	Surendranagar	942380	942380
16	Vadodra	1167440	2355490
	Chotaudepur	1188050	
17	Santrampur	1148210	2595130
	Pamchmahal	1446920	
18	Surat	1411900	2211360
	Tapi	799460	
19	Valsad	1002710	1002710
	TOTAL	2,85,02,460	2,85,02,460
માંગણી નં. 95			
20	Ahmedabad R	576100	576100
21	Ahmedabad U	791490	791490
22	Bhuj	1693520	1693520
23	Porbander	301270	301270
	TOTAL	33,62,380	33,62,380
માંગણી નં. 96			
24	Navsari	679400	679400
25	Rajpipla	678590	678590
26	Waghai	376880	376880
	TOTAL	17,34,870	17,34,870
	ALL TOTAL	3,35,99,710	3,35,99,710

ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ, ગાંધીનગર

બાળમેળો વર્ષ: 2024-2025

મૂલ્યાંકન/મોનીટરીંગ ફોર્મ

તારીખ:.....

શાળાનું નામ:

જિલ્લો:તાલુકો: કલસ્ટર:

બાળમેળામાં ભાગ લેનાર વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા: ધો. ૧ થી ૫: કુમાર-કન્યા:કુલ.....

નિરીક્ષણનો સમયગાળો: થી

ક્રમ	વિધાન	હા / ના
૧	બાળમેળાના આયોજન માટે મળેલ સમયમર્યાદા યોગ્ય છે.	
૨	શાળાના આચાર્ય દ્વારા બાળમેળાના આયોજન પૂર્વે સ્ટાફ મિટિંગનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે.	
૩	બાળમેળામાં દરેક શિક્ષકને એક સરખો કાર્યભાર મળે તેવું આયોજન કરેલ છે.	
૪	બાળમેળાની પ્રવૃત્તિઓ સંદર્ભે આવશ્યક સાધનસામગ્રી શાળા દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલ છે.	
૫	બી.આર.સી. , સી.આર.સી., નિરીક્ષકો અને ડાયટ દ્વારા બાળમેળા બાબતે સંપૂર્ણ માર્ગદર્શન આપવામાં આવેલ છે.	
૬	બાળમેળામાં દરેક ખંડમાં બાળક પ્રવૃત્તિ કરી શકે તેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવેલ છે.	
૭	બાળમેળામાં કરવામાં આવતી પ્રવૃત્તિઓ માટે પૂરતો સમય મળી રહે છે.	
૮	બાળમેળામાં શિક્ષકોની સક્રિયતા જોવા મળેલ છે.	
૯	બાળમેળા સંદર્ભે સૂચવવામાં આવતી દરેક પ્રવૃત્તિઓ યોગ્ય છે.	
૧૦	બાળમેળા દ્વારા બાળકો સ્વયં સ્ફૂરણાથી કાર્ય કરવા પ્રેરાય છે.	
૧૧	બાળમેળાની પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા બાળકોમાં સર્જનાત્મકતા વધુ સારી રીતે ખીલવી શકાય છે.	
૧૨	બાળમેળાની પ્રવૃત્તિઓ વિદ્યાર્થીઓના સર્વાંગી વિકાસ માટે યોગ્ય છે.	
૧૩	બાળમેળાકાર્યક્રમના દસ્તાવેજીકરણની વ્યવસ્થા કરવામાં આવેલ છે.	
૧૪	બાળમેળા દરમિયાન એસએમસીના સભ્યોનો સહકાર મેળવવામાં આવેલ છે.	
૧૫	બાળમેળા દરમિયાન શિક્ષકો તથા વિદ્યાર્થીઓમાં ઉત્સાહ જોવા મળેલ છે.	
૧૬	બાળમેળાની એક દિવસની સમયમર્યાદા શાળા કક્ષાએ વધારવી જોઈએ.	
૧૭	બાળમેળા દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓ-શિક્ષકો-શાળા વચ્ચે પારસ્પરિક સહકાર જોવા મળ્યો.	
૧૮	સમગ્ર બાળમેળોનો હેતુ સિધ્ધ થતો જોવા મળ્યો.	

મોનીટરીંગ કરનારનું નામ:

સહી.....

હોદ્દો:

સંસ્થાનું નામ:

ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ, ગાંધીનગર

લાઇફ સ્કીલ બાળમેળો વર્ષ: 2024-2025

મૂલ્યાંકન/મોનીટરીંગ ફોર્મ

તારીખ:

શાળાનું નામ:

જિલ્લો:તાલુકો: કલસ્ટર:

લાઇફ સ્કીલ બાળમેળામાં ભાગ લેનાર વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા: ધો.૬ થી ૮ કુમાર-.....કન્યા:કુલ:.....

નિરીક્ષણનો સમયગાળો: થી

ક્રમ	વિધાન	હા/ના
૧	લાઇફ સ્કીલબાળમેળાના આયોજન માટે મળેલ સમયમર્યાદા યોગ્ય છે.	
૨	શાળાના આચાર્ય દ્વારા લાઇફ સ્કીલબાળમેળાના આયોજન પૂર્વે સ્ટાફ મિટિંગનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે.	
૩	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળામાં દરેક શિક્ષકને એક સરખો કાર્યભાર મળે તેવું આયોજન કરેલ છે.	
૪	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળાની પ્રવૃત્તિઓ સંદર્ભે આવશ્યક સાધનસામગ્રી શાળા દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલ છે.	
૫	બી.આર.સી., સી.આર.સી., નિરીક્ષકો અને ડાયટ લેકચરર્સ દ્વારા લાઇફ સ્કીલ બાળમેળા બાબતે સંપૂર્ણ માર્ગદર્શન આપવામાં આવેલ છે.	
૬	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળામાં દરેક ખંડમાં બાળક પ્રવૃત્તિ કરી શકે તેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવેલ છે.	
૭	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળામાં કરવામાં આવતી પ્રવૃત્તિઓ માટે પૂરતો સમય મળી રહે છે.	
૮	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળામાં શિક્ષકોની સક્રિયતા જોવા મળેલ છે.	
૯	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળાસંદર્ભે સૂચવવામાં આવતી દરેક પ્રવૃત્તિઓ યોગ્ય છે.	
૧૦	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળાદ્વારા બાળકો સ્વયં સ્ફુરણાથી કાર્ય કરવા પ્રેરાય છે.	
૧૧	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળાની પ્રવૃત્તિઓ દ્વારા બાળકોમાં જીવનકૌશલ્યો વધુ સારી રીતે ખીલવી શકાય છે.	
૧૨	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળાની પ્રવૃત્તિઓ વિદ્યાર્થીઓના સર્વાંગી વિકાસ માટે યોગ્ય છે.	
૧૩	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળા પૂર્ણ થયે બાળકોના વિવિધ પ્રવૃત્તિ સંદર્ભે અનુકાર્ય કરવામાં આવેલ છે.	
૧૪	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળા કાર્યક્રમના દસ્તાવેજીકરણ માટે જરૂરી વ્યવસ્થા કરવામાં આવેલ છે.	
૧૫	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળા દરમ્યાન એસએમસીના સભ્યોનો સહકારમેળવવામાં આવેલ છે.	
૧૬	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળા દરમ્યાન શિક્ષકો તથા વિદ્યાર્થીઓમાં ઉત્સાહ જોવા મળેલ છે.	
૧૭	લાઇફ સ્કીલ બાળમેળા દરમ્યાન વિદ્યાર્થીઓ-શિક્ષકો-શાળા વચ્ચે પારસ્પરિક સહકાર જોવા મળ્યો.	
૧૮	સમગ્ર લાઇફ સ્કીલ બાળમેળાનો હેતુ સિદ્ધ થતો જોવા મળ્યો.	

મોનીટરીંગ કરનારનું નામ:

સહી:.....

હોદ્દો:

સંસ્થાનું નામ:

જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન.

જિલ્લાનું નામ:.....

બાળમેળા અને લાઇફસ્કીલ મેળાનું યુટીલાઇઝેશન સર્ટિફિકેટ

વર્ષ: 2024-2025

(જે ડાયટ બે જિલ્લામાં કામ કરે છે તેઓએ બે જિલ્લાનું અલગ-અલગ યુટીસી મોકલું)

ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ, (જીસીઇઆરટી) ગાંધીનગર દ્વારા વર્ષ:2024-2025 માં જિલ્લાની સરકારી પ્રાથમિક શાળાઓમાં બાળમેળા અને લાઇફસ્કીમેળા યોજવા માટે ઇડીએન-12-અપેન્ડીક્ષ-6 અન્વયે કુલ રૂા..... (અંકે રૂપિયા.....) પુરાની ગ્રાન્ટ મળેલ હતી. જે અન્વયે નીચે જણાવ્યા મજુબ કુલ રૂા..... (અંકે રૂપિયા) પુરાનો ખર્ચ કરવામાં આવેલ છે.

ઇડીએન-૧૨ હેડ	કુલ મળેલ ગ્રાન્ટ	ઉપાડેલ ગ્રાન્ટ	ન ઉપાડેલ સરન્ડર કરવાની થતી હોય તો તે રકમ
૯-જનરલ			
૯૫-એસ.સી.એસ.પી.			
૯૬-ટી.એ.એસ.પી.			
કુલ			

તારીખ:

પ્રાચાર્યની સહી

(સદર યુટીસી gcerttraining@gmail.com ઉપર ઇમેલ કરવું)